

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoCsp/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119437390
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:6119437390.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobcu Q., zastúpený L., proti žalovanému K., zastúpený J., o zaplatenie sumy 9 169,59 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č. k. 3Csp/6/2020-151 zo dňa 27. septembra 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobca **m á** proti žalovanému **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9 169,59 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7 764,36 eur od 11.01.2018 do zaplatenia (výrok I.), žalovanému povolil zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu v splátkach vo výške 120,- eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc nasledujúcim mesiacom po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením čo len jednej splátky (výrok II.), žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (výrok III.). Pri rozhodovaní súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť T., zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 09.02.2015 poskytla žalovanému úver vo výške 8 650,- eur, ktorý bol použitý na úhradu záväzku žalovaného v menovanej banke č. XXXXXXXXXXXX/XXXX s aktuálnym zostatkom 2 222,13 eur a spotrebných úverov v iných bankách v celkovej výške 4 425,- eur s tým, že zostatok úveru bol vyplatený žalovanému. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splácať v 120 mesačných splátkach vo výške 139,56 eur. Z prehľadu splátok a úhrad žalovaného v spojení so zhodným tvrdením oboch strán sporu vyplynulo, že od uzavretia zmluvného záväzku do dňa pojednávania žalovaný na úhradu predmetného záväzku zaplatil celkovo 3 438,59 eur. Právny predchodca žalobcu predžalobnou upomienkou zo dňa 06.02.2018 vyzval žalovaného, aby bezodkladne uhradil nedoplatok na splátkach v celkovej výške 1 638,44 eur. Zároveň bol žalovaný upozornený, že ak dlžnú sumu neuhradí do 15 dní od doručenia výzvy, bude banka oprávnená úver mimoriadne zosplatiť. Upomienka sa dostala do sféry dispozície žalovaného dňa 09.02.2018, kedy ju prevzal otec žalovaného. Banka pristúpila k zosplateniu dlhu v celom rozsahu, nakoľko žalovaný napriek výzve nedoplatok neuhradil. Vyhlásením okamžitej splatnosti úveru zo dňa 11.03.2018 bola dlžná suma vyčíslená na sumu 9 216,40 eur. T. postúpila spornú pohľadávku na súčasného žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávky č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 22.03.2019. Súd vec právne odôvodnil ust. § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, § 39, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 6, 9, § 565, § 100 ods. 1 a § 103 Občianskeho zákonníka, § 1a ods. 1, § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia

Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu vzniku zmluvy a § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa názoru súdu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá zmluva má spotrebiteľský charakter. Keďže ide o spotrebiteľský úver, uzavretá zmluva musí mať aj náležitosti zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Mimoriadne zosplatnenie musí spĺňať predpoklady ust. § 563 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a postúpenie pohľadávky, ak je veriteľom zo spotrebiteľského úveru banka, musí spĺňať podmienky ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. S ohľadom na obranu žalovaného, ktorý namietal nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu v dôsledku neplatného postúpenia predmetnej pohľadávky, súd prvej inštancie uviedol, že z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že právny predchodca žalobcu - banka, vyzvala žalovaného dňa 06.02.2018 na úhradu dlžnej časti záväzku vo výške 1 638,44 eur, ktorá výzva bola dňa 09.02.2018 doručená na adresu bydliska žalovaného, pričom žalovaný sám uviedol, že pravdepodobne ju prevzal jeho otec. Preukázateľne sa teda výzva dostala do sféry dispozície žalovaného. Uviedol, že žiadne zákonné ustanovenie neukladá banke povinnosť doručiť dlžníkovi takúto výzvu do vlastných rúk a táto povinnosť jej nevyplýva ani z konštantnej judikatúry slovenských súdov, napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod R 60/2018, ktoré hovorí iba o povinnosti banky preukázať zaslanie výzvy, od banky nevyžaduje preukázanie doručenia dlžníkovi a už vôbec nie doručenie do vlastných rúk. Rovnako nie je potrebné preukazovať, či v čase zaslania výzvy mala banka skutočný zámer v budúcnosti postupovať pohľadávku tretiemu subjektu, preto časové rozpätie, v ktorom došlo k týmto dvom úkonom, je podľa názoru súdu bez právnej relevancie. Súd nepovažoval za dôvodný ani argument žalovaného, že pokiaľ sporná výzva nebola žalovanému doručená do vlastných rúk, v predmetnom prípade nedošlo k platnému zosplatneniu úveru. Právny predchodca žalobcu podľa názoru súdu dodržal zákonný postup pri zosplatnení záväzku uvedený v § 565 Občianskeho zákonníka. K námietke premlčania v časti uplatnenej pohľadávky uviedol, že námietke premlčania vznesenej žalovaným nebolo možné vyhovieť. Žalobca žalovanému nešpecifikoval, kvôli ktorej splátke pristupuje k zosplatneniu celého dlhu, ale aj v prípade, že by touto splátkou bola prvá omeškaná splátka, t. j. splátka za 02/2017 odo dňa 10.02.2017 začala plynúť v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka premlčacia doba celého dlhu a uplynula dňa 10.02.2020. Svoje právo na zaplatenie zosplatneného dlhu z úveru bolo uplatnené žalobou doručenou súdu dňa 20.01.2019, teda v rámci plynutia premlčacej doby. Súd prvej inštancie sa nestotožnil ani s námietkou žalovaného, že úver mal byť posudzovaný ako bezúročný a bez poplatkov. Uviedol, že rozdiel medzi celkovou čiastkou úveru, ktorú musí dlžník zaplatiť uvedenou v zmluve a skutočnou celkovou čiastkou predstavujúcou súčin všetkých splátok a výšky jednotlivej splátky predstavuje 2,23 eur, uvedený rozdiel je vzhľadom na celkovú výšku úveru zanedbateľný a nemôže spôsobiť takú neistotu na strane spotrebiteľa, aby bolo možné a spravodlivé sankcionovať predmetný úver tým, že by sa posudzoval ako bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko žalobca preukázal, že jeho právny predchodca pred uzavretím zmluvy zisťoval údaje ohľadom dlžníkovho príjmu, existujúcich záväzkov a výdavkov na domácnosť, existujúce splátky úverov a úverová história žalovaného bola preverená dopytom do úverového registra, súd považoval námietku žalovaného, že veriteľ neskúmal s dostatočnou opatrnosťou schopnosť dlžníka splácať predmetný úver, ako nedôvodnú. S prihliadnutím na námietku žalovaného konštatoval, že žalobcom požadovaná výška odplaty nepresahuje dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov pri obdobnom úvere a nie je v rozpore s ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, preto nepovažoval za dôvodnú námietku žalovaného, že zmluvný úrok dohodnutý v spotrebiteľskej zmluve je vzhľadom na svoju výšku v rozpore s dobrými mravmi, čo má spôsobiť značnú nerovnováhu v postavení účastníkov zmluvného vzťahu v neprospech spotrebiteľa.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, alternatívne zruší rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu. Súčasný žalobca, ktorý bol v spore úspešný, nebol aktívne vecne legitimovaný v konaní. Poukázal na rozsudok najvyššej súdnej authority - rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo 147/2017 zo dňa 24.04.2018 publikovaný v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí SR pod č. 9R 60/2018, v ktorom bolo konštatované, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. V danom prípade žalovaný zastáva názor, že bol porušený § 92 ods. 8 zákona o bankách, z čoho vyvodil podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže žalobca nepreukázal riadne doručenie písomnej výzvy žalovanému, ako to predpokladá § 92 ods. 8

zákona o bankách. Uviedol, že z dodávacej knihy doručiteľa vyplýva, že dňa 09.02.2019 si mal prevziať žalovaný výzvu zo dňa 06.02.2018, podpis v dodávacej knihe nie je podpis žalovaného a zásielku pravdepodobne prevzal jeho otec. Tomu nasvedčuje aj podpis z doručky zo dňa 15.03.2018, kde pri identickom podpise je uvedené „otec“. Z tohto vyplýva, že písomnú výzvu banky prevzala neoprávnená osoba, pretože otec žalovaného nebol oprávnený predmetnú listinu prevziať „do vlastných rúk“, ani nijak inak, nakoľko na to nebol splnomocnený žalovaným. Listina sa nedostala do jeho dispozičnej sféry, keďže otec mu túto listinu neodovzdal, a teda nemal ani objektívnu možnosť sa oboznámiť s touto listinou. To, že žalovaný si na uvedenej adrese nepreberal zásielky, nasvedčuje aj ďalšia skutočnosť, a to, že si dňa 13.11.2019 mal prevziať výzvu zo dňa 07.11.2019, no žalovaný bol dňa 09.11.2019 vzatý do väzby, a preto objektívne si nemohol prevziať výzvu dňa 13.11.2019. Napriek tomu v systéme pošty „svietí“ ako doručená. Uviedol, že žalovaný z dôvodu zlého zdravotného stavu otca odmietol navrhnuť ho predvolať ako svedka a rovnako navrhnuť finančne náročné znalecké dokazovanie, ktoré by potvrdilo, že podpis v doručovacej knihe nie je jeho. Súd však mohol v zmysle § 295 CSP vykonať aj nenavrhnuté dôkazy, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku možno nepriamo vyvodiť, prečo tak súd nepostupoval. Pre súd bolo nepodstatné, či výzvu prevzal žalovaný alebo nie a podstatné pre súd bolo, že sa dostala do jeho dispozičnej sféry. S týmto sa žalovaný nestotožňuje a takéto doručenie nemožno považovať za doručenie do dispozičnej sféry žalovaného. Vyslovil názor, že účel ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá riadne doručenie výzvy spotrebiteľovi, aby mal možnosť sa brániť, resp. pohotovo zareagovať na úmysel banky, a teda nestačí len preukázateľné zaslanie výzvy na adresu bydliska spotrebiteľa, ako tomu bolo v danom prípade. Pretože žalovanému nebola riadne doručená výzva v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, mal súd prvej inštancie žalobu zamietnuť. V tomto smere nemohlo dôjsť ani k zosplatneniu úveru.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Uviedol, že žalovaný vo svojom odvolaní neprináša novú relevantnú argumentáciu, ani nové dôkazy. S námietkami predloženými počas konania sa súd vysporiadal v dostatočnom rozsahu už v odôvodnení prvostupňového rozsudku. V podanom vyjadrení predložil sumarizáciu najdôležitejších predložených dôkazov a tvrdení na podporu žalovaného nároku. K opakovanej námietke spochybnenia aktívnej vecnej legitímácie žalobcu uviedol, že postupca pred postúpením pohľadávky splnil všetky zákonné podmienky nutné pre platné postúpenie pohľadávky úveru zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 09.02.2015. Vyzval žalovaného v omeškaní k splneniu si povinnosti výzvou zo dňa 06.02.2018, o čom svedčí podací hárok zo dňa 07.02.2018 a podľa potvrdenia od T. zo dňa 08.07.2021 bola táto zásielka doručená do dispozičnej sféry adresáta dňa 09.02.2018. Predčasná splatnosť úveru bola žalovanému oznámená písomnosťou „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ zo dňa 11.03.2018, ktorá bola podľa doručky dňa 15.03.2018 doručená do dispozičnej sféry adresáta. Následne bola pohľadávka postúpená na nového veriteľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 22.03.2019. Medzi zosplatnením pohľadávky dňom 10.03.2018 a postúpením predmetnej pohľadávky na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 22.03.2019 uplynulo viac ako 90 dní, pričom v tomto období nedošlo k splateniu dlžnej sumy, resp. ani len jej časti, dlžníkom. K námietke neprevzatia písomnosti zaslaných žalobcom s poukazom na ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka uviedol, že pri doručení písomnosti neprítomnej osobe platí tzv. teória dôjdenia (inak fikcia doručenia). Podľa tejto teórie sa písomnosť považuje za doručenú okamihom, keď sa písomnosť dostala do sféry dispozície jej adresáta. Do sféry dispozície adresáta sa písomnosť dostane vtedy, ak má daný adresát objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky, a to bez ohľadu na to, či tak i skutočne urobil. Za sféru dispozície adresáta sa preto považujú aj všetky zariadenia, ktoré sú zriadené zo strany adresáta na prijímanie písomností, ako napr. poštové schránky, P.O.BOX schránky atď. Vzhľadom na to je pre doručenie písomnosti irelevantné, akým spôsobom sa toto doručenie vykoná. Môže ísť napr. o doručenie prostredníctvom poštového podniku alebo kuriéra. Platí totiž, že aj keď adresát nepreberá poštu, mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky - ak tak následne v dôsledku vlastného konania neurobí, túto skutočnosť nie je možné pripísať na ťarchu odosielateľa. Vo vyjadrení poukázal na to, že k žalobe doložené doklady o doručovaní považoval za dostatočný doklad o splnení si tejto povinnosti voči žalovanému, a to aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/210/2001, R 119/2003. Zotrval na tom, že žalobca je bez akýchkoľvek pochybností aktívne vecne legitimovaný. Považoval za neprípustné, aby tzv. strata výhody splátok predstavujúca vlastne sankciu voči neporiadnemu dlžníkovi a zároveň prostriedok ochrany veriteľa pred následkami nedodržania finančnej disciplíny takýmto dlžníkom, mala v konečnom dôsledku pre veriteľa nepriaznivý následok v zmysle neodôvodnenej ekonomickej straty napriek tomu, že veriteľ dodržal všetky zákonom vyžadované podmienky.

4. Žalovaný v replike uviedol, že nebola splnená zákonná podmienka pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, nakoľko žalobca nepreukázal, že žalovanému zaslal, resp. doručil výzvu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené zotrval na vznesenej námietke premlčania a jej odôvodnení, ktorú uviedol v podanom odpore. V danom prípade bol porušený § 92 ods. 8 zákona o bankách a žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný. Žalobca nepredložil ani jedno písomné podanie adresované žalovanému, ktoré by nevzbudzovalo pochybnosti ohľadom doručenia žalovanému. Žalovaný si na uvedenej adrese nepreberal zásielky, čomu nasvedčuje aj ďalšia skutočnosť, a to že si dňa 04.04.2019 mal prevziať oznámenie podané 02.04.2019, avšak žalovaný bol v tom čase vo väzbe v S.. Žalovaný bol vo väzby z kolúznych dôvodov, teda nemohol kontaktovať otca a otec jeho, aby mu oznámil prevzatie zásielky. V otázke celkovej čiastky spojenej s úverom súd bagatelizoval nesúlad sumy 16 747,20 eur so sumou uvedenou v zmluve vo výške 16 744,97 eur, a preto z uvedeného dôvodu je spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov a úrok neprimerane vysoký, preto je v rozpore s dobrými mravmi.

5. Žalobca v duplike zotrval na svojej doterajšej argumentácii.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

7. V posudzovanej veci súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím žalobe v celom rozsahu vyhovel, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9 169,59 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7 764,36 eur, od 11.01.2018 do zaplataenia. Žalovanému, ktorý požiadal o splácanie žalovanej sumy v splátkach, vyhovel a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

8. Žalovaný v odvolaní namieta nesprávne skutkové a právne závery, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f), podľa ktorého súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h), podľa ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný svoju odvolaciu argumentáciu bližšie identifikoval aj v odvolacej replike, ktorou sa vyjadril k vyjadreniu žalobcu, skutkovo doplnil a bližšie rozviedol svoju právnu argumentáciu.

9. Rozhodujúcou odvolacou námietkou, na ktorej žalovaný založil podané odvolanie, je, že v danom prípade sa žalobcovi nepodarilo preukázať aktívnu legitimáciu v spore, nakoľko nepreukázal splnenie podmienok pre postúpenie predmetnej pohľadávky. Podľa názoru žalovaného bol porušený § 92 ods. 8 zákona o bankách, z čoho žalovaný vyvodil podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže žalobca nepreukázal riadne doručenie písomnej výzvy žalovanému, ako to predpokladá § 92 ods. 8 zákona o bankách. Zotrval na tom, že podpis v dodávacej knihe nie je jeho, keďže z dodávacej knihy doručiteľa vyplýva, že 09.02.2019 si mal prevziať žalovaný predmetnú výzvu zo dňa 06.02.2018, pričom zásielku pravdepodobne prevzal jeho otec, čomu nasvedčuje aj podpis z doručky zo dňa 15.03.2018, kde pri identickom podpise je uvedené „otec“. Listina sa tak nedostala do dispozičnej sféry žalovaného, keďže otec mu túto listinu neodovzdal, a teda žalovaný nemal objektívnu možnosť sa oboznámiť s touto listinou. Uviedol, že ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá riadne doručenie výzvy spotrebiteľovi, aby ten mal možnosť sa brániť, resp. pohotovo zareagovať na úmysel banky, a teda nestačí len preukázateľné zaslanie výzvy na adresu bydliska spotrebiteľa, ako tomu bolo v danom prípade. V kontexte s uvedeným tvrdí, že súčasný žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný v konaní, pretože žalovanému nebola riadne doručená výzva v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Z uvedeného dôvodu tak nemohlo dôjsť ani k splatnému zosplateniu úveru v zmysle § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

10. Súd prvej inštancie správne postupoval, ak na preukázanie aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v spore, ktorú súd skúma z úradnej povinnosti, sa zaoberal splnením zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky bankou na nebankový subjekt v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Vecnou legitimáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný)

a účastník na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný).

11. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 22/04). Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

12. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné a neudržateľné.

13. Všeobecne platí, že postúpenie pohľadávky spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa.

14. Ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách je práve takým ustanovením, ktoré upravuje ďalšie špeciálne podmienky (popri všeobecných v Občianskom zákonníku), za ktorých môže byť banková pohľadávka (alebo jej časť) postúpená, a to ak je pohľadávka 1. splatná, a to až po predchádzajúcej 2. písomnej výzve a kumulatívne ak je splnené 3. omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Uvedené skutočnosti sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Splnenie osobitných zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky sa vyžaduje z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom (mimo banky) už nie je zachovaná možnosť dohľadu a dozoru Národnej banky Slovenska ako centrálnej banky. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadne ktorej cesia podľa § 525 Občianskeho zákonníka alebo podľa špeciálnych predpisov nie je dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

15. Písomná výzva banky dlžníkovi je tak prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu.

16. Žalobca v konaní preukázal, že výzvou zo dňa 06.02.2018 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného, ktorý ku dňu 06.02.2018 bol v omeškaní so splácaním pohľadávky banky vo výške 1 638,44 eur, na splnenie si povinnosti, zároveň bol žalovaný upozornený, že ak dlžnú sumu neuhradí najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy, bude banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky, čím sa stane splatnou v celom rozsahu. Podacím hárkom č. F. XXXXXXXXX žalobca preukázal, že žalovanému doručoval na adresu R. XXX doporučený list. Podľa dodávacej knihy zo dňa 09.02.2018 uvedená zásielka bola doručená na adresu žalovaného. Žalovaný uviedol, že podpis v dodávacej knihe nie je jeho a zásielku pravdepodobne prevzal jeho otec. Z vyjadrenia žalovaného pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že žalovaný býva u svojich rodičov. Títo sú dôchodcovia, spolu žijú v rodinnom dome.

17. Ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje režim doručovania hmotnoprávnych úkonov. V zmysle uvedeného ustanovenia prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. V danom prípade sa jedná o tzv. teóriu dôjdenia, a teda pri hmotnoprávnych úkonoch sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomnosti zachytávajúcej právny úkon.

18. V rozhodnutí Najvyššieho súdu SR z 15. decembra 2020 sp. zn. 5Cdo/36/2020 (R 4/2021) bol vyslovený názor, podľa ktorého účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávnych úkonov v režime Občianskeho zákonníka, resp. celkovo v oblasti súkromného práva predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j. že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Slovné spojenie „dostane do jeho dispozície sféry“ nemožno vykladať v zmysle procesnoprávnych predpisov. Je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória i súdna prax takouto možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručením listu či telegramu obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta či do jeho poštovej schránky, poprípade i vrhodením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávneho úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávneho

úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah (viď tiež uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.01.2011 sp. zn. 5Cdo/129/2010).

19. V posudzovanej veci bol dlžník (v omeškaní) písomnou výzvou banky vyzvaný na plnenie a dlžník bol následne nepretržite v omeškaní dlhšie ako 90 dní, čo sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. V prejednávanej veci došlo k platnému postúpeniu splatnej pohľadávky.

20. Žalobca preukázal, že žalovanému ako dlžníkovi v omeškaní bola zaslaná výzva banky na plnenie. Uvedená zásielka bola doručená na adresu žalovaného, čo žalovaný nepopiera. Zaslanie písomnej výzvy banky (výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách) má povahu hmotnoprávneho úkonu, ktorého adresátom je dlžník v omeškaní. Účinnosť adresných jednostranných hmotnoprávnych úkonov v režime Občianskeho zákonníka predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t.j. že sa dostane do sféry jeho dispozície. V posudzovanej veci sa zásielka banky (písomná výzva zo dňa 06.02.2018) dostala v deň doručenia dňa 09.02.2018 do sféry dispozície žalovaného. Žalovaný netvrdil, že zásielku neprevzal (uvedené tvrdenie nie je obsiahnuté v žiadnom písomnom vyjadrení, žalovaný uvedené netvrdil ani na pojednávaní), netvrdil, že sa na adrese pre doručovanie nezdržoval, že nemal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky, naopak uviedol že u rodičov býva. Bránil sa tým, že podpis v dodávacej knihe nie je jeho, zásielku prevzal pravdepodobne jeho otec, ktoré tvrdenie v konaní nepreukázal, na svoje tvrdenie, hoc v konaní právne zastúpený, nenavrhol žiadne dokazovanie. Z obsahu zápisnice pred súdom prvej inštancie zo dňa 27.09.2021 je výslovne uvedené, že žalovaný a ani právny zástupca žalovaného nemajú návrhy na doplnenie dokazovania. Uvedomujúc si túto skutočnosť, žalovaný až v podanom odvolaní vysvetľuje, že otca odmietol navrhnuť predvolať ako svedka, vzhľadom na zdravotný stav otca a rovnako odmietol finančne náročné znalecké dokazovanie, čo len potvrdzuje fakt, že jeho tvrdenie, že zásielku neprevzal žalovaný, nepreukázal. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že z úradnej povinnosti súdu obstarat' alebo zabezpečiť dôkaz, ktorý spotrebiteľ nenavrhol a zároveň ktorý bol nevyhnutný pre rozhodnutie (§ 295 CSP) nevyplýva, že súd musí vykonávať dokazovanie, až kým „nenájde“ dôkaz podporujúci tvrdenie spotrebiteľa v spore. Takýto výklad úradnej povinnosti súdu celkom zrejme nevyplýva z ustanovenia § 295 CSP a navyše by nebol ani ústavne konformný.

21. K obrane žalovaného, že žalovaný si neprevzal ani výzvu zo dňa 07.11.2019, obsah tejto výzvy žalovaný v odvolaní nešpecifikuje, je však zrejmé, že sa jedná o predžalobnú výzvu zo dňa 07.11.2019 a pokiaľ žalovaný bol dňa 09.11.2019 vzatý do väzby na základe uznesenia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 9T/53/2019 zo dňa 09.11.2019, táto výzva, resp. doručenie tejto výzvy nemá žiadny vzťah a právnu relevanciu na dôvodnosť uplatneného nároku, ani na aktívnu legitimáciu, nakoľko ide o predžalobnú výzvu, ktorou by sa žalovaný v prípade dobrovoľného splnenia povinnosti vyhol súdnemu sporu.

22. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie zastáva názor, že v prejednávanej veci došlo k platnému postúpeniu splatnej pohľadávky, keď žalovaný bol po predchádzajúcej písomnej výzve v omeškaní so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (výzva zo dňa 06.02.2018 na plnenie a poučenie o oprávnení banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 11.03.2018), v dôsledku čoho žalobca bol oprávnený voči žalovanému pred súdom uplatňovať nárok, keďže sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda preukázal svoju aktívnu legitimáciu na jej uplatňovanie.

23. Pokiaľ žalovaný v replike namietal premlčanie, ktoré „odôvodnil v podanom odpore,“ odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje a v dôvodoch svojho rozhodnutia v zmysle § 387 ods. 2 CSP na dôvody tohto rozhodnutia odkazuje.

24. V prípade, že žalovaný poukazuje na to, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, odvolací súd uvádza, že jednou z náležitostí spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia predmetnej úverovej zmluvy je ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe

údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

25. Žalovaný v podanom odvolaní uplatnil odvolací dôvod, podľa ktorého namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 385 ods. 1 písm. h/ CSP).

26. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky. Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok, teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t.j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyloží, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

27. Žalovaný v replike vyšpecifikoval uplatnený odvolací dôvod a namietal, že súd prvej inštancie bagatelizoval otázku celkovej čiastky spojenej s úverom, ktorú žalovaný považuje za neurčitú a jej ustanovenia pre spotrebiteľa za zavádzajúce - v priamom rozpore s § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd musí dať v tomto smere za pravdu žalovanému, že v úverovej zmluve je nesprávne uvedená celková čiastka úveru. Aj keď sa jedná o nepatrný rozdiel 2,23 eur, musí odvolací súd konštatovať, že ide o údaj nesprávny, pričom správne celkovou čiastkou úveru má byť 16 747,20 eur, nejde však o údaj, ktorý je v neprospech spotrebiteľa (naopak celková čiastka úveru 16.744,97 eur je v zmluve uvedená v sume nižšej o 2,23 eur), a preto je správny záver súdu prvej inštancie, že predmetný úver nie je bezúročný a bez poplatkov.

28. K námietke žalovaného, že „je úrok neprímerane vysoký a preto je v rozpore s dobrými mravmi“, ktorá okolnosť má spôsobiť značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka, odvolací súd uvádza, že žalovaný v odvolaní žiadnu argumentáciu k tejto námietke súdu neponúka, nekonkretizuje v čom vzhláda naplnenie tejto námietky, preto odvolací súd aj v tomto smere odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý sa s námietkou žalovaného, že zmluvný úrok dohodnutý v spotrebiteľskej zmluve je vzhľadom na svoju výšku v rozpore s dobrými mravmi v odôvodnení svojho rozhodnutia, správne vysporiadal.

29. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

30. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu odvolací súd v súlade s ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).